

Att leda och handleda didaktiska processer 7,5 hp

Kurskod: 9KPA08

Period 2 VT2021

Vecka 14-23

Kursansvarig och examinator:

Camilla Prytz camilla.prytz@liu.se

Förord

Kursen *Att leda och handleda didaktiska processer* inom kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) till ämneslärare (7-9 och gymnasieskolan) vid Linköpings universitet, är en kurs med fokus på ledarskap och kommunikation. Kursen ger en orientering kring kommunikation, lärares ledarskap och handledning som begrepp och fenomen, forskning- och verksamhetsområde samt vanligt förekommande utmaningar som lärare möter i dagens grundskola och gymnasieskola i relation till dessa fenomen.

I kursen behandlas lärares ledarskap i förhållande till elevernas kunskapsutveckling och lärande. Skilda perspektiv på ledarskap presenteras och diskuteras utifrån en skolkontext. Olika ledarskapsstilar och strategier för ledning och handledning av lärprocesser i undervisningssituationer studeras och diskuteras i förhållande till det egna ämnesområdet. Kursen behandlar också lärares hantering av frirummet, skolans ramfaktorer, lärare och elevers kommunikation och elevernas inflytande över centrala undervisningsfrågor.

Information om kursen hittar du också på Studieinfo:
<https://liu.se/studieinfo/kurs/9kpa08/vt-2021>

Lärandemål

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna

- beskriva, analysera och kritiskt granska lärares ledarskap i relation till undervisningens didaktiska processer.
- kritiskt granska det egna ledarskapet i förhållande till skolans ramfaktorer och elevers lärande och kunskapsutveckling med observation som metod.
- beskriva och kritiskt granska strategier för handledning av elevers lärande och kunskapsutveckling inom det egna ämnesområdet.
- beskriva och identifiera kommunikationsmönster mellan lärare och elev.

KONTAKTUPPGIFTER

Kursansvarig och examinator: Camilla Prytz camilla.prytz@liu.se 013-28 17 31

Medverkande lärare i kursen:

Anja Thorsten anja.thorsten@liu.se 013-28 13 64,

Marcus Samuelsson marcus.samuelsson@liu.se 013-28 10 52

Kursadministratör: Maria Lorin maria.lorin@liu.se 013-28 20 79

Programansvarig: Ingrid Olsson, ingrid.olsson@liu.se 013-28 44 71

Förord.....	1
Lärandemål	1
Kontaktuppgifter	1
Kursens upplägg.....	3
Kursträff 6/4: Kursintroduktion, kommunikation oBch ledarskap	4
Kursuppgifter inför KURSTRÄFF 2: 4/5 – 5/5	4
Innehåll kursträff 2: 4/5 – 5/5: Ledarskap, handledning och observation.....	8
Förberedelser inför GRUpphandledningen den 25/5:.....	8
Kursträff 3, 25/5: Analys av ledarskap och handledning i undervisningen	9
Examination	10
Skriftlig examination (STN2, 6,5 hp, U-VG)	10
Bedömningsgrunder för HEMTENTAMEN	11
Omexamination.....	12
Kursutvärdering.....	13
Policy rörande fusk och plagiat	13
Bilaga 1: Flödesschema.....	16
Bilaga 2: Litteraturlista.....	19
Bilaga 3: Ämnesdidaktiker	21
Ämnesdidaktiker i KPU/VAL/ULV vt-21	21
Bilaga 4: Gruppkontrakt.....	22
Bilaga 5 Gruppindelning.....	23
Bilaga 6 Kommunikation i klassrummet, Jensen (2012) Begreppslista.....	25
(Anja Thorsten, IBL, Linköpings universitet)	25
Bilaga 7 VFU-uppgift.....	28
VFU -uppgift.....	28

Kursens upplägg

Kursen organiseras i ett antal föreläsningar och seminarier, genom litteraturstudier och i arbete med kursuppgifter, både självständigt och i grupp. Seminarierna baseras på förberedelser som läsande och tänkande kring litteraturen och att genomföra kursuppgifter. Till varje seminarietillfälle ska specifika kursuppgifter som utgörs av både individuella och gruppgemensamma bearbetningar av kursinnehållet förberedas. Dessa uppgifter följs upp och diskuteras vid seminarierna och är också ett stöd inför kommande examination. Bearbetningar betraktas som en förutsättning för lärandet och för att aktivt kunna bidra till seminariers innehåll.

För att fördjupa diskussionerna på ett kvalitativt sätt utgår våra digitala campusdagar från att samtliga studerande är väl förberedda genom att ha läst relevant litteratur, bearbetat kursuppgifterna och deltar aktivt vid seminarietillfället. I flödesschemat som finns bifogat i slutet står information om vilken litteratur som ska läsas och vilka uppgifter som ska göras till respektive kurstillfälle. ***Tänk därför på att införskaffa kurslitteraturen i tid, så att du kan läsa i den takt som beskrivs i flödesschemat.***

Genom den nätbaserade lärplattformen LISAM liksom Microsoft Teams sker en del av kurskommunikationen som den studerande ges möjlighet att medverka i tillsammans med kurskamrater och lärare. Via Lisam ges även fortlöpande information under kursen och det är därför viktigt att den studerande regelbundet använder plattformen. Där finns även aktuella kursdokument som kursplan, studiehandledning med mera. **Information om mer detaljerat innehåll i de digitala kommer således att finnas på Lisam inför aktuellt tillfälle, följ därför Lisam där vår kommunikation i första hand sker.**

Kursen har två examinerande moment. Kursen *examineras* dels i en *ämnesdidaktisk uppgift* med tillhörande seminarium, MRE1, samt i en skriftlig individuell *hementamen* i slutet av kursen, STN2. Se vidare under rubriken Examination.

I kursen ingår fyra digitala campusförlagda dagar. Till dessa förväntas var och en, individuellt eller i grupp genomföra några kursuppgifter. Dessa kursuppgifter beskrivs nedan.

Schema för de digitala campusförlagda dagarna hittar ni på TimeEdit på följande länk:

<https://cloud.timeedit.net/liu/web/schema/ri167XQQ065Z50Qm57005gZ6y1Y7306Q6Y43Y1.html>

Kursens seminarier bedrivs på distans under VT21 via Teams. Alla som registrerat sig och kommer in i kursrummet på Lisam kommer också in i TeamsNi när alltså Teams via Lisam. Skulle det inte fungera använd följande länk eller hör av er till kursansvarig:

<https://teams.microsoft.com/l/channel/19%3a4207133c701d4986b80e758c640d1a14%40thread.tacv2/Allm%25C3%25A4nt?groupId=d2a6139c-9e08-48b4-9dd9-b609a7654112&tenantId=913f18ec-7f26-4c5f-a816-784fe9a58edd>

Kursen innehåller fyra föreläsningar varav tre är inspelade. Föreläsningarna är inspelade och finns under kursdokument på Lisam i mappen *Föreläsningar*.

Kursens inspelade föreläsningar är, se flödesschemat i bilaga 1 för mer information om när det är lämpligt att ta del av dessa.

Marcus Samuelsson: Ledarskap
Anja Thorsten : Kommunikation
Camilla Prytz:Handledning

En miniföreläsning om observation som vetenskaplig metod kommer att äga rum den 5 maj under den campusförelagd undervisning, se TimeEdit. Den kommer hållas av Camilla Prytz.

Som ytterligare lärostöd erbjuds frågestunder med kursansvarig, se TimeEdit för tider. Finns också i flödesschemat, bilaga 1.

Gruppindelning

Kursen innehåller vissa gruppuppgifter. Gruppen kan också ses som ett stöd för lärandet, använd gärna varandra mellan träffarna. Gruppindelningen finns på Lisam samt i bilaga 5 i studiehandledningen. **Vi arbetar alltid i samma grupper!**

Kursträff 6/4: Kursintroduktion, kommunikation och ledarskap

Vid detta tillfälle introduceras kursen och kursuppgifterna. Då får ni också ta del av en föreläsning om kommunikation och retorik och en annan föreläsning om lärares ledarskap, dessa föreläsningar kommer finnas inspelade på Lisam, se ovan.

Förberedelse: Läs Wubbels, (2011), Gunnarsson (2012), Jensen (2012), Colnerud & Samuelsson (2015), Lindqvist (2015).

Förberedelser inför KURSTRÄFF 2: 4/5 – 5/5, kursuppgifter att genomföra:

Inför träffen i maj ska du enskilt och i grupp göra fyra kursuppgifter. De utgår från följande litteratur: Granström (2004), Birnik (2011), Gunnarsson (2012), Jensen (2012), Samuelsson, m fl. (2015), Urval ur Samuelsson (2017), Eriksson (2018).

Kursuppgift 1: Skapa gruppkontrakt

Detta är den första **gruppuppgiften** som går ut på att ni ska skapa ett kontrakt för de gemensamma uppgifterna i grupp som ingår i kursen. Stöd inför skapandet av gruppkontrakt finns i bilaga 4. Alla grupperns kontrakt **läggs in på Lisam under samarbetsytan** i mappen för kursuppgift 1 **senast den 27 april**.

Kursuppgift 2: Planera undervisning – virtuella elever

Detta är den andra **gruppuppgiften** där ni i era grupper ska planera undervisning tillsammans. Syftet med uppgiften är att träna er på att planera, genomföra och observera undervisning. Tänk er följande scenario:

Du är lärare i en åk 7. För att tjäna pengar till en skolresa så vill din mentorsklass ordna ett disco. Som lärare ska du berätta för klassen att de har fått tillåtelse från rektorn att använda skolans lokaler till discot, vilket gör att planeringen kan börja.

Er grupp ska gemensamt planera hur ni som lärare ska göra när ni träffar klassen för att tillsammans med de virtuella eleverna planera discot. Under er planering utgår ni ifrån kurslitteraturen och egna erfarenheter. Ni ska också välja ut en eller två personer som vid seminariet ska genomföra lektionen, agera lärare, tillsammans med de virtuella eleverna. I simulering deltar fem skolelever, de presenteras mer utförligt vid kursintroduktionen. **Tider och information kommer finnas på Lisam samt i flödesschemat i bilaga 1. Se också nedan. För gruppindelning, se bilaga 5.**

Grupp 1: 8:15 - 9:00
Grupp 2: 9:15 - 10:00
Grupp 3: 10:15 - 11:00
Grupp 4: 11:15 - 12:00
Grupp 5: 13:15 - 14:00
Grupp 6: 14:15 - 15:00

Grupp A består av grupp 1, 2, 3: Avatarsimulering förmiddag/ seminarium eftermiddag.
Grupp B består av grupp 4, 5, 6: Seminarium förmiddag/avatarsimulering eftermiddag.

Avatarsimuleringen sker via Zoom, länken kommer också finnas på Lisam, samt nedan:

<https://liu-se.zoom.us/j/62937962645?pwd=S1NUY1VZzhqZnFneUJwMDZvUnZvUT09>
Meeting ID: 629 3796 2645
Passcode: 733874

Man deltar bara med **sin grupp** under avatarmomentet med Marcus. Resten av tiden ägnas åt egna studier i grupp eller individuellt.

Seminariedelen med Camilla äger rum i vårt team på Teams och sker i ”halvklass”, alltså grupp 1,2,3 (A) samt 4,5, 6 (B) tillsammans. Fråga kursansvarig om ni undrar över något.

Kursuppgift 3: Begreppsanalys – ledarskap

Syftet med denna **individuella uppgift** är att ni ska utveckla kunskaper om teorier och perspektiv rörande begreppet *lärares ledarskap/didaktiskt ledarskap* liksom hur ledarskap relateras till aktuella styrdokument och till undervisningens didaktiska och sociala processer.

Var och en ska **enskilt** beskriva och analysera vad ledarskap innebär med koppling till undervisningens didaktiska och sociala processer. Med utgångspunkt i ovanstående

reflekterar ni över er egen och eventuellt andras, t ex litteraturens, uppfattning om ledarskap i relation till elevinflytande, styrdokument och lärarroll. Utgå från dina tidigare kunskaper och erfarenheter, kurslitteraturen, föreläsningar, läroplaner och Skolverkets Allmänna råd.

Skriv en text på ca **500 ord** som **läggs in på Lisam under samarbetsytan** i mappen för kursuppgift 3 **senast den 27/4**. Referera till relevant kurslitteratur enligt vedertaget referenssystem, fotnot- eller parentessystemet.

Kursuppgift 4: Innehållsanalys – ledarskap

Detta är den tredje gruppuppgiften. Den innebär att ni **gruppvis** utifrån ett tilldelat kapitel i Samuelsson (2017) ska bearbeta och problematisera innehållet i respektive kapitel. Därefter redovisa det ni kommit fram till i form av en inspelad presentation (PowerPoint) om max 15 min/grupp. **Presentationen lämnas in på Lisam under samarbetsytan i mappen Kursuppgift 4 senast den 27/4.**

Gruppindelningen finns på Lisam under kursdokument samt i bilaga 5 i studiehandledningen. Samarbete kan ske i Teams där varje grupp har en egen kanal.

Varje grupp ansvarar för följande kapitel:

Grupp 1	kapitel 1
Grupp 2	kapitel 2
Grupp 3	kapitel 3
Grupp 4	kapitel 4
Grupp 5	kapitel 5
Grupp 6	kapitel 6

Tänk på att alla deltagare i gruppen måste synas och/eller höras i presentationen och att gruppen tillämpar det ni lärt er av föreläsningen om kommunikation och retorik.

Inför seminariet den 4/5 ska alla ha tagit del av samtliga grupper presentation. Varje student ska också ha med sig 1–3 problematiserande frågor till varje gruppresentation. Dessa frågor ska **inte** lämnas in, endast medtagas.

Seminariet kommer att genomföras i tvärgrupper där de förberedda problematiserande frågorna bearbetas. Vi reflekterar avslutningsvis tillsammans i helgrupp och lyfter några centrala perspektiv och lärdomar.

Kursuppgift 5: Frågor till stöd för högt deltagande

Den andra **individuella** uppgiften handlar om att ni ska reflektera över frågandets betydelse för lärandet och klassrumsklimatet. Med utgångspunkt från kurslitteraturen och dina egna erfarenheter om kommunikation, ledarskap, handledning och elevinflytande ska du ge exempel på en situation där olika former av frågor, kommunikation, ledarskap, handledning användes till stöd för att skapa högt

deltagande (engagemang, uppmärksamhet, medverkan, motivation att medverka i undervisningen) hos eleverna. Uppgiften tas med som ett underlag för diskussion till seminariet den 5/5. Den behöver **inte** lämnas in.

Kursuppgift 6: Ämnesdidaktisk uppgift

Ämnesdidaktiken organiseras som ett stråk genom hela utbildningen. Det innebär att det i de flesta kurser finns ett ämnesdidaktiskt inslag i form av en kursuppgift och ett seminarium. Kursuppgifterna anknyter till kurserna på olika sätt och innehållet kan variera mellan era olika ämnen. Du som har flera ämnen väljer själv i vilket av ämnena du önskar genomföra det ämnesdidaktiska inslaget i varje kurs. Information om den ämnesdidaktiska uppgiften samt vilka förberedelser som ska göras inför seminariet finns i ämnesmappar under **Kursdokument i Lisam**. I schemat för kursen framgår när det ämnesdidaktiska seminariet äger rum. I bilaga 3 ser du vilka de ämnesdidaktiska lärarna är och vem du kan vända dig till om du har frågor om kursuppgift 6 och dess genomförande. **Detta är en individuell uppgift.**

Om du får förhinder och inte kan delta i seminariet förväntas du ändå genomföra kursuppgiften och en kompletterande uppgift som du får av din ämnesdidaktiker. Om du inte kan komma på det ämnesdidaktiska seminariet anmäler du detta till din ämnesdidaktiker.

Om du av någon anledning inte genomför den ämnesdidaktiska uppgiften inom ramen för den tid kursen genomförs skall uppgiften skickas via mail till ämnesdidaktikern. Glöm ej att ange kurskod och år.

Det ämnesdidaktiska kursmålet i kursen 9KPA08 lyder:

- beskriva, analysera och kritiskt granska lärares ledarskap i relation till undervisningens didaktiska processer.

Inlämning av den ämnesdidaktiska uppgiften sker **senast en vecka efter det ämnesdidaktiska seminariet**. Inlämningen stänger i samband med kurslut. Därefter måste studenten maila sin ämnesdidaktiker om hen vill lämna en uppgift. Ämnesdidaktiker sätter Godkänt eller Underkänt senast tre veckor efter kurslut.

Examination sker enligt provkoden Muntlig redovisning med skriftligt underlag, MRE1: Seminarium med skriftligt underlag, ämnesdidaktik 1 hp, U-G

Övrig förberedelse inför kursträff 2: Fundera över observationsschema inför analys av dina filmer

Börja fundera på hur du skulle kunna observera ledarskap och kommunikationsmönster i klassrummet. Exempel utöver de som presenteras på föreläsningar finns på Skolinspektionen. Skapa gärna ett preliminärt observationsschema (se instruktioner under kursuppgift 5). **Ta med dina tankar till seminariet den 5/5.**

Innehåll kursträff 2: 4/5 – 5/5: Ledarskap, handledning och observation

Vid denna kursträff ges en föreläsning om handledning. Dessutom kommer grupperna att presentera respektive kapitel ur Samuelsson i en tvärgruppsredovisning. Ni kommer också att få träning i att observera, diskutera runt ledarskap samt delta i praktiska övningar i undervisning tillsammans med simulerade elever.

Förberedelse inför seminarierna med Camilla Prytz och Marcus Samuelsson: Läs studiehandledningen, Granström (2004), Birnik (2011), Samuelsson, m fl. (2015), Urval ur Samuelsson (2017), Eriksson (2018).

Den 4/5 har vi seminarium med kursuppgift 4 i fokus. Den innehåller också en inspelad föreläsning om handledning.

Den 5/5 har vi avatarsimulering med Marcus Samuelsson samt seminarium med Camilla Prytz kring kursuppgifterna 3, 5 samt observation som vetenskaplig metod. För grupper och tider, se Lisam och studiehandledningen.

Under kursträff 2 äger också det ämnesdidaktiska seminariet rum. Detta sker den 5/5 kl. 15:15 -17:00, se TimeEdit.

Se också Lisam för mer information samt kontakta ansvarig ämnesdidaktiker om du undrar över något. Kursuppgift 6, den ämnesdidaktiska uppgiften, finns på Lisam under kursdokument i mappen *Ämnesdidaktiska mappar*.

FÖRBEREDELSE INFÖR GRUPPHANDLENINGEN DEN 25/5:

Inför träffen den 25 maj ska du ha påbörjat din individuella examinationsuppgift. Följande steg är nödvändiga att ta:

1. Påbörja förberedelse inför examinationsuppgiften: Filminspelning och analys av en inspelad sekvens av din lektion.

Syftet med detta är att utveckla kunskaper om handledning och kommunikation som används i samband med ledarskap i klassrummet.

Det innebär att du under din VFU-period ska **filma dig själv i en undervisningssituation**. Du ska sedan analysera dig själv utifrån ledarskapsstilar/erbjudande om stöd för elevernas utveckling och lärande och kommunikationsmönster.

Före filminspelningen: Fundera över hur du kan *organisera och genomföra* en filminspelning av en del av lektionen. Fokus ska riktas mot dig, ditt ledarskap, din kommunikation eller handledning. Överväg inspelningen utifrån forskningsetik och GDPR.

Under filminspelning: Rikta kameran mot dig själv. Om möjligt se till att eleverna hörs så att du kan analysera kommunikationsmönster.

Efter filminspelning: Spara din film på ett säkert sätt. Analysera filmen med hjälp av begrepp och teorier från kurslitteraturen. Nedanstående observations- och analystabell (tabell 1) är ett exempel på hur du kan organisera en filmanalys. Du kan inspireras av denna tabell, eller göra en egen variant där du använder begrepp från kurslitteraturen. Om du gör en liknande tabell kan du vid behov också skapa egna underkategorier.

Tabell 1: Ett exempel på en analystabell för filmsekvenser.

Position, filmens tid	Kommunikation				Handledning			Ledarskap					Beskrivning, transkription av yttrande	Kommentarer och reflektioner
	Icke-verbala		Frågor		Förhållningssätt i relation till eleverna			Samuelsson						
	Inkluderande	Exkluderande	Öppna	Slutna	Förmedlande	Vägledande/stöttande	Reflekterande	Formell	Rationell	Psykologisk	Pragmatisk	Moralisk		
1:02							X						”...XXXX...”	XXXX.

Källa: en tidigare students analystabell. Tillåtelse att använda från studenten.

2. Analys av en film

Leta upp en *film* att analysera. *Analysera en passande sekvens ur filmen* utifrån ett ledarskapsperspektiv. Om du inte vill analysera en film gör du alternativt en klassrumsobservation av en annan lärare och analyserar en sekvens ur den. Detta är en förberedelse inför din examinationsuppgift.

Förberedelse: Läs Birnik (2011), Granström (2004), Eriksson (2018).

3. Sök efter en vetenskaplig artikel

Leta upp en relevant *internationell vetenskaplig artikel* inom något av ämnesområdena *ledarskap i klassrummet, handledning i klassrummet eller kommunikation i klassrummet*. Artikeln ska behandla/använda något eller några av begreppen ovan i relation till en ledarskapsproblematik i klassrummet. Artikeln kommer du sedan att använda i examinationen i syfte att utvidga ditt perspektiv och din förståelse för företeelserna ledarskap, kommunikation och handledning i klassrummet.

Kursträff 3, 25/5: Analys av ledarskap och handledning i undervisningen

Vid denna kursträff ligger fokus på grupphandledning av STN2, den skriftliga examinationsuppgiften. Handledningen sker gruppvis och utifrån de frågor ni förberett utifrån ett generellt perspektiv. Man deltar således bara under den tid handledning sker. **Frågorna läggs på Lisam senast den 24 maj kl 17:00 på Samarbetsytan i mappen *Frågor inför grupphandledning den 25 maj*.**

För gruppindelning, se Lisam samt bilaga 5. (Samma grupper som tidigare)

Grupp 1	10:15 - 11:00
Grupp 2	11:15 - 12:00
Grupp 3	12:15 - 13:00
Grupp 4	13:15 - 14:00
Grupp 5	14:15 - 15:00
Grupp 6	15:15 - 16:00

Förberedelse: Läs all kurslitteratur om handledning, kommunikation och ledarskap. Ha med ditt utkast av STN2 att utgå ifrån samt frågor du vill lyfta som kan vara till nytta för alla.

Examination

SKRIFTLIG EXAMINATION (STN2, 6,5 HP, U-VG)

Kursen examineras i sin helhet genom en individuell skriftlig hemtentamen STN2: Skriftlig tentamen, 6,5 hp, U-V och en individuell ämnesdidaktisk uppgift med seminarium, MRE1: Seminarium med skriftligt underlag, ämnesdidaktik 1 hp, U-G.

Syftet med STN2 är att synliggöra kunskaper (lärandet) utifrån kursens mål, se nedan, och på så sätt sammanfatta kursens innehåll.

Förväntade studieresultat som ska examineras:

- beskriva, analysera och kritiskt granska lärares ledarskap i relation till undervisningens didaktiska och sociala processer.
- kritiskt granska det egna ledarskapet i förhållande till skolans ramfaktorer och elevers lärande och kunskapsutveckling med observation som metod.
- beskriva och kritiskt granska strategier för handledning av elevers lärande och kunskapsutveckling inom det egna ämnesområdet.
- beskriva och identifiera kommunikationsmönster mellan lärare och elev.

Datum för examination: Inlämning av hemtentamen senast den **11 juni kl 17:00** på Lisam, mappen Inlämningar, STN2. Efter inlämning har examinator 15 arbetsdagar på sig att bedöma tentamen enligt de riktlinjer universitetet har.

Examinationsuppgift STN2, Skriftlig hemtentamen, 6,5 hp

I båda delarna ska du koppla ihop reflektioner med relevant kurslitteratur. Använd teorier, begrepp och modeller från litteraturen som utgångspunkt i din analys och i dina resonemang. Uppgiften är uppdelad i nedanstående två delar:

Del 1: Observation och analys av ledarskap.

Utgångspunkt för del 1 är två filmer om ledarskap: (a) en film/observation av en annan lärare och (b) en film av dig själv när du undervisar.

I båda fallen ska du observera, beskriva och analysera den handledning, kommunikation och det ledarskap som läraren/du själv använder sig av.

Analysen innebär en *kritisk granskning av ditt eget ledarskap (din egen film) och av en annan lärares ledarskap*. Du relaterar analysen till undervisningens didaktiska och sociala processer samt skolans ramfaktorer.

I din text ska du använda dig av den internationella artikel som du valt samt till annan relevant kurslitteratur, inklusive artiklar om ledarskap, och till aktuella styrdokument.

Del 2: En reflekterande text om handledning

I den andra delen av examinationsuppgiften ligger fokus på handledning.

Du reflekterar över förekommande handledningsstrategier inom ditt eget, ett av dina ämnesområde och granskar dessa kritiskt i relation till elevers utveckling och lärande. I din analys ska du göra kopplingar mellan teorier, begrepp och modeller i kurslitteraturen och erfarenheter från din egen praktik.

Ladda upp examinationen, bifoga även ditt observationsschema. **Använd rikligt med referenser till kurslitteraturen i din text, framför allt till den obligatoriska litteraturen.** Använd något av de vedertagna referenssystemen (APA, Harvard, Oxford).

Omfattning: Max 3500 ord, exklusive referenslista. Ditt observationsschema ska bifogas. Det räknas INTE in i antal ord.

Hemtentamen i dess helhet bedöms enligt en tregradig betygsskala med betyget Underkänd (U), Godkänd (G) eller Väl godkänd (VG). Betyg meddelas efter 12 arbetsdagar från examinationen.

BEDÖMNINGSGRUNDER FÖR HEMTENTAMEN

Kursmål	Godkänd	Väl Godkänd Obs: Givet att nivå G är uppfylld.	Underkänd
- beskriva, analysera och kritiskt granska lärares ledarskap i relation till undervisningens didaktiska processer.	Studenten kan på <i>grundläggande nivå, med förhållandevis tydligt sammanhang</i> , beskriva och analysera lärarens ledarskap i relation till undervisningens didaktiska processer. Studenten kan på <i>grundläggande nivå, med förhållandevis tydligt sammanhang</i> , kritiskt granska lärarens ledarskap i relation till undervisningens	Studenten kan <i>självständigt, ingående och nyanserat samt fördjupat</i> beskriva och analysera lärares ledarskap i relation till undervisningens didaktiska processer. Studenten kan <i>självständigt, ingående, nyanserat och fördjupat</i> kritiskt granska lärares ledarskap i relation till undervisningens didaktiska processer.	Att inte uppfylla kriterierna för G innebär att man blir underkänd. Examinationsuppgiften visar att studenten i mycket hög grad har <i>missförstått</i> uppgiften eller <i>inte behandlat delar av kursinnehållet</i> därmed har kraven för betyget G inte uppnåtts vilket leder till omexamination.

	didaktiska och sociala processer. Beskrivning och analys förankras med referenser till kurslitteraturen.		Examinationstexten visar <i>stora brister och oklarheter i språkbehandlingen</i> i relation till svenska skrivregler.
- kritiskt granska det egna ledarskapet i förhållande till skolans ramfaktorer och elevers lärande och kunskapsutveckling med observation som metod.	Studenten kan på <i>grundläggande nivå, med förhållandevis tydligt sammanhang</i> , kritiskt granska det egna ledarskapet i förhållande till skolans ramfaktorer och elevers lärande och kunskapsutveckling. Studenten använder observationsmetoden på ett tillförlitligt sätt.	Studenten kan <i>självständigt, ingående och nyanserat samt fördjupat</i> kritiskt granska det egna ledarskapet i förhållande till skolans ramfaktorer och elevers lärande och kunskapsutveckling. Studenten använder observationsmetoden på ett trovärdigt sätt.	Olika typer av <i>fusk</i> , ex. <i>plagiat</i> leder också till betyget Underkänt.
- beskriva och kritiskt granska strategier för handledning av elevers lärande och kunskapsutveckling inom det egna ämnesområdet.	Studenten kan på <i>grundläggande nivå, med förhållandevis tydligt sammanhang</i> dels beskriva, dels kritiskt granska strategier för handledning av elevers lärande och kunskapsutveckling inom det egna ämnesområdet.	Studenten kan <i>självständigt, ingående och nyanserat samt fördjupat</i> dels beskriva, dels kritiskt granska strategier för handledning av elevers lärande och kunskapsutveckling inom det egna ämnesområdet.	
- beskriva och identifiera kommunikationsmönster mellan lärare och elev.	Studenten kan på <i>grundläggande nivå, med förhållandevis tydligt sammanhang</i> identifiera och beskriva kommunikationsmönster mellan lärare och elev.	Studenten kan <i>självständigt, ingående och nyanserat samt fördjupat</i> identifiera och beskriva kommunikationsmönster mellan lärare och elev.	

Krav på språk och formalia i examinationsuppgiften: Språket följer svenska skrivregler. Referenshantering är korrekt enligt vedertaget referenssystem (APA, Harvard, Oxford). Litteraturlistan är i stort sett utan anmärkning.

De studerande som erhåller betyget Godkänd eller Väl godkänd på hemtentamen har därmed skrivit klart uppgiften. Det är inte möjligt för studerande som fått betyget G att skriva om tentamen för att kunna få VG.

OMEXAMINATION

Det ges två tillfällen för omexamination:

- 1) Inlämning senast fredagen den 13/8 kl. 17.00. Lämnas på Lisam i mappen för Omexamination STN2.

- 2) Inlämning senast fredagen den 8 oktober kl. 17.00. Mailas till kursansvarig Camilla Prytz camilla.prytz@liu.se

Kursutvärdering

Utvärdering av kursen sker efter kursen slut via det elektroniska kursutvärderingssystemet *Evaluat*. Du får ett mail när det är dags att utvärdera kursen. Det är viktigt att du tar ditt ansvar och utvärderar kursen eftersom resultatet behandlas och används också på fakultetsnivå och i allmänna utbildningsutvärderingar. Av den anledningen är det viktigt att svarsfrekvensen är hög.

Policy rörande fusk och plagiat

På senare år har det inom Lärarprogrammets olika delar lagts ökad vikt vid vetenskapligt skrivande. Uppsats- och rapportskrivande återkommer därför som ett centralt moment i många kurser. Tyvärr har det parallellt med denna utveckling också skett en ökning av antalet fall av uppsatsplagiat, både inom universitetet och i skolan, vilket bland annat kan hänföras till tillgängligheten av olika former av hemsidor och färdiga uppsatser på Internet.¹

Den definition av fusk och plagiat som Linköpings universitets disciplinnämnd utgår ifrån finns i Högskoleförordningen (10 kap.1 §):

Disciplinära åtgärder får vidtas mot studenter som med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när studieprestation annars skall bedömas . . .²

Enligt Hult och Hult är alltså fusk och plagiat en medveten handling, men det finns däremot inga objektiva kriterier för vad som räknas som sådant. Det beror helt enkelt på i vilket sammanhang denna handling företagits, och vilka instruktioner läraren gett.³

När vi på lärarutbildningen ska bedöma vad som är plagiat utgår vi från vad universitetets disciplinnämnd bedömt vara plagiat i några tidigare fall, och det visar sig att detta stämmer väl överens med vad lärare och studenter vid universitetet anser vara plagiat/fusk.⁴ Givet ovanstående definition av fusk och plagiat kan säkert många

¹ Se t.ex. DN 2005-06-07, www.dn.se/DNet/road/Classic/article/o/jsp/print.jsp?&a=424862,2005-06-08;

Lärarnas tidning nr. 16 2005.

² Citerat i Hult, Åsa och Håkan Hult. 2003. *Att fuska och plagiera – ett sätt att leva eller ett sätt att överleva?* CUL-rapporter nr. 6. Linköping: Linköpings universitet, s. 11.

³ Hult och Hult 2003 s. 11.

⁴ Se Hult och Hult 2003 s. 29, 33.

”snedsteg” vara gränsfall, men i följande stycke räknar vi upp de handlingar som vi anser bryter mot vetenskaplig kod såväl som universitetets regelverk.

Ett plagiat är något som studenten 1. *inte har skrivit själv*, utan som har tagits från någon annan författare – antingen genom att skriva av eller att kopiera från en källa, t.ex. en bok, artikel eller hemsida – och som 2. *saknar en ordentlig källhänvisning* som visar var det avskrivna/kopierade har sitt ursprung. Det står naturligtvis studenten fritt att referera och citera källor – det ska man göra i en vetenskaplig uppsats – men det måste klart framgå vilka dessa källor är. Studenten måste ge originalkällorna erkännande för den information som de står för. Nu ska detta inte överdrivas genom att ha en not eller parentes efter varje ord eller mening, utan man kan samla ihop flera källhänvisningar i samma not/parentes efter ett kortare avsnitt. Dock ska man alltid ha en källhänvisning med sidor direkt efter ett citat.

Långa stycken av en *hemtentamen/uppsats* utan källhänvisningar leder till misstanke om plagiat, t.ex. att uppsatsen skulle vara tagen från någon databas på Internet. Bland de uppsatser som blivit fällda för plagiat i disciplinnämnden kan man notera att där nästan helt saknas källhänvisningar, och de få som finns är ofta vilseledande, d.v.s. de leder till fel källor. Som verktyg för att komma tillrätta med plagiat använder vi oss i vissa kurser av databasen URKUND, till vilken studenten ska skicka sin examinations- och/eller fördjupningsuppgift.⁵ Denna nättjänst kan dock inte svara på om en text är plagierad eller ej, men visar på delar av texten som bör kontrolleras för att kunna avgöra om det rör sig om plagiat.

Kunskapssyn, lärande och didaktik

Till sist kan det vara på sin plats att koppla frågan om fusk och plagiat till kunskapssyn och lärande. Plagiat är ett uttryck för att studenten fokuserar på att klara kurser och få betyg på ett felaktigt sätt. För den student som i första hand vill *lära sig* blir examinationstillfället ett lärtillfälle.⁶ För alla studenter – och kanske speciellt blivande lärare – bör bildning gå före utbildning, och sett från den synvinkeln är själva *skrivprocessen* något av det mest lärorika man kan ägna sig åt.

Ökningen av uppsatsplagiat i skolan ställer också nya krav på dem som läser på Lärarprogrammet. Mycket talar för att dagens och framtidens lärare behöver vara kompetenta användare av informations och kommunikationsteknik och dessutom goda vetenskapliga skribenter och stilister, bl.a. för att kunna känna igen och stävja olika former av plagiat. Men lärare behöver även omfatta och förmedla en kunskapssyn där skrivande som process och lärtillfälle betonas.

I kursrummet på Lisam finns ett självtest i vänsterspalt med rubriken Test. Där kan du lära dig mer om plagiat.

Vad händer vid fusk?

⁵ URKUND är en skandinavisk databas och nättjänst för att motverka plagiat som har utvecklats i samarbete med pedagogiska institutionen vid Uppsala universitet. För mer information, se www.orkund.se.

⁶ Hult och Hult 2003 s. 17.

Misstanke om fuskförsök anmäls till universitetets rektor och ärendet behandlas i universitetets disciplinnämnd. Nämnden består av universitetets rektor, en lagfaren ledamot, en lärarrepresentant och två studeranderepresentanter.

En varning eller avstängning från undervisning och examination i upp till sex månader kan bli följden av fuskförsök. Den vanligast utdömda påföljden är två månaders avstängning.

Vid beslut om avstängning meddelas berörda institutioner inom Linköpings Universitet och CSN. Avstängning gäller från och med den dag då beslutet tas.

Universitetet ser lika allvarligt på fusk vid laboration, hemtentamen, uppsatsskrivning etcetera, som på fusk vid skriftlig tentamen.

Bilaga 1: Flödesschema

Scema finns också på TimeEdit:

<https://cloud.timeedit.net/liu/web/schema/ri167XQQ065Z50Qm57005gZ6y1Y7306Q6Y43Y1.html>

Datum	Startar	Slutar	Lokal	Innehåll	Att läsa/göra till angivet datum
Vecka 14	Campusförlagd dag				
2021-04-06	10.15	12.00		Kursstart Introduktion till kursen via Teams Genomgång av kursuppgifter samt examinationsuppgiften	Studera studiehandledningen
	12.00	13.15		Lunch	
	13.15	15.00		Anja Thorsten föreläser om kommunikation och retorik. Inspelad föreläsning på Lisam.	Jensen (2012) Gunnarsson (2012)
	15.15	17.00		Marcus Samuelsson föreläser om ledarskap. Inspelad föreläsning på Lisam	Colnerud & Samuelsson (2015) Lindqvist (2015) Wubbels (2011)
Att förbereda inför kursträff 2 den 4/5 - 5/5 Se studiehandledningen vad som ska lämnas in under samarbetsytan samt när.	<ul style="list-style-type: none"> - Gruppen skriver ett gruppkontrakt och lämnar på Lisam under samarbetsytan (Kursuppgift 1) - Gruppen planerar lektion inför avatarsimuleringen (Kursuppgift 2) - Du färdigställer begreppsanalyssuppgiften, kursuppgift 3. - Gruppen färdigställer en presentation utifrån ert kapitel ur Samuelsson, kursuppgift 4. Redovisas i tvärgruppen den 4/5. - Du färdigställer frågor de problematiserande frågorna om ledarskap och kommunikation till varje presentation inför tvärgruppsredovisningen den 4/5. - Du färdigställer kursuppgift 5, medtags för diskussion till den 5/5. - Du färdigställer din ämnesdidaktiska uppgift. (Kursuppgift 6) - Fundera över hur du skulle kunna observera ditt eget ledarskap och kommunikationsmönster Medtag förslag på detta till träffen den 5/5. 			<p>Granström (2004), Birnik, (2011), Jensen (2012), Gunnarsson (2012), Samuelsson, m fl. (2015), Eriksson (2018)</p> <p>Gruppuppgift Samuelsson (2017)</p> <p>Inför seminariet den 4/5: Kursuppgift 4: Alla tar del av varandras presentationer innan seminariet den 4/5 och tar med 1-3 problematiserande frågor om varje presentation. Frågorna behöver inte lämnas in. Presentationerna laddas upp senast den 27/4 på samarbetsytan.</p>	
2021-04-27	15:00	16:00		Kursansvarig svarar på frågor	Allmän frågestund via Teams
Vecka 18	Campusförlagda dagar				
2021-05-04	10:15	12:00		Redovisning av Samuelsson	Tvärgrupper
2021-05-04	13:15	15:00		Föreläsning Handledning Camilla Prytz	Föreläsningen är inspelad och finns på Lisam.
2021-05-05	8:15	11:00		Grupp A: Avatarsimulering med Marcus Samuelsson. Detta kommer att ske via Zoom. Länk på	Medtag förberedelserna inför Avataruppgiften.

<i>Datum</i>	<i>Startar</i>	<i>Slutar</i>	<i>Lokal</i>	<i>Innehåll</i>	<i>Att läsa/göra till angivet datum</i>
2021-05-05				Lisam samt här: https://liu-se.zoom.us/j/62937962645?pwd=S1NUY1VVZzhqZnFneUJwMDZvUnZvUT09 Meeting ID: 629 3796 2645 Passcode: 733874 Gruppindelningen finns i bilaga 5. OBS! Varje grupp är i simulering 45 min, se sidan 5 i studiehandledningen.	Mer instruktioner kommer på Lisam.
	8:15	11:00		Grupp B: Seminarium med Camilla Prytz om observation och ledarskap Detta sker i Teams.	Camillas seminarium: Medtag din begreppsanalys om ledarskap (kursuppgift 3 och 5) och din idé för hur du kan observera ledarskap. Ett mer detaljerat innehåll kommer att finnas på Lisam inför seminariet.
	11:15	12:15		Grupp B Avatarsimulering med Marcus (Slutar 12:00) Grupp A Seminarium med Camilla (Slutar 12:15)	Se ovan
	12:15	13:15		Lunch	
	13:15	15:00		Grupp B fortsätter med avatarsimulering Grupp A fortsätter med Camillas seminarium	
	15:15	17:00		Ämnesdidaktiskt seminarium	Medtag ämnesdidaktisk kursuppgift till seminariet. Din ämnesdidaktiska kursuppgift 6 hittar du på Lisam under kursdokument – Ämnesdidaktiska mappar Ladda upp din ÄD-uppgift i Lisam senast en vecka efter ÄD-seminariet under inlämningar.
Att genomföra under tiden: 2021-05-05 ----- 2021-05-25	<ul style="list-style-type: none"> - Genomför och analysera film (kursuppgift 5) - Börja sök efter vetenskaplig artikel. - Ev studera film. - Jobba med ditt observationsschema. - Förbered frågor inför grupphandledning den 25/5. Dessa lämnas på Lisam den 24/5 kl 17:00 på Samarbetytan på Lisam. 			Relevant obligatorisk litteratur och relevanta filmer.	
Vecka 21	Campusförlagda dagar				
2021-05-25	10.15	16.00		Grupphandledning av utkast till STN2	All kurslitteratur

<i>Datum</i>	<i>Startar</i>	<i>Slutar</i>	<i>Lokal</i>	<i>Innehåll</i>	<i>Att läsa/göra till angivet datum</i>
Att genomföra under tiden: 2021-05-25 ----- 2021-06-11	-	Du arbetar med examinationsuppgiften.			Du fördjupar dig i relevant litteratur.
	-	Du läser en vetenskaplig artikel och studerar film med undervisande lärare.			
Vecka 22-23	Campusförlagda dagar				
2021-06-01	15:00	16:00	Ingen	Kursansvarig svarar på frågor	Allmän frågestund via Teams via Teams
2021-06-11		17:00		Inlämning av skriftlig examination STN2	Lisam inlämningar
Betygsregistrering sker 15 arbetsdagar efter examinationen.					

Bilaga 2: Litteraturlista

Att leda och handleda didaktiska processer 7,5 hp

Ledarskap och handledning

Brinik, H. (2011). *Handledande samtal*. Lund: Studentlitteratur.

Samuelsson, M. (2017). *Lärandets ordning och reda: Ledarskap i klassrummet*. Stockholm: Natur & Kultur.

Kommunikation

Gunnarson, H. (2012). *Lärarens retorik: Om tal och samtal i läraryrket*. Stockholm: Liber.

Jensen, M. (2012). *Kommunikation i klassrummet*. Lund: Studentlitteratur.

Metod (Valfri metodbok, detta är ett förslag)

David, M., & Sutton, C. D. (2016). *Samhällsvetenskaplig metod*. Lund: Studentlitteratur.

Granström, K. (2004). Om tillförlitlighet i observationer i forskning och psykologisk praktik. *Nordisk Psykologi*, 56, 289–303.

Eriksson, L. T. (2018). *Kritiskt tänkande*. Stockholm: Liber.

Allmändidaktik (Att läsa till det ämnesdidaktiska seminariet)

Hansén, S-E., & Forsman, L. (2011/2017). *Allmändidaktik: vetenskap för lärare*. Lund: Studentlitteratur.

Artiklar

Colnerud, G., & Samuelsson, M. (2015). Dilemma eller evidens? Hur tänker lärarstudenter kring klassrumsledarskap? Tillgänglig via: https://www.researchgate.net/publication/285594722_Dilemma_eller_evidens_Hur_tanker_lararstudenter_kring_klassrumsledarskap

Lindqvist, P. (2015). Ödmjuk orubblighet. En avgörande (och rimlig) kvalitet i lärares yrkeskunnande. *Nordisk Tidskrift för Allmän Didaktik*, 1, 61–74.

Samuelsson, M., Ragnemalm, E., Nordvall, M., Arvola, M., & Colnerud, G. (2015). Simuleringar tränar förmågan att leda klassrummet. *Venue*, 12, 1–5. Tillgänglig via: https://www.researchgate.net/publication/291336859_Simuleringar_tranar_formagan_att_leda_klassrummet

Wubbels, T. (2011). An international perspective on classroom management: what should prospective teachers learn? *Teaching Education*, 22, 113–131

Utöver dessa artiklar tillkommer **en egen vald internationell vetenskaplig artikel** inom områdena classroom management/leadership eller communication in classroom eller tutorial.

Du kan använda databasen EBSCOhost, ERIC, när du söker efter intressanta artiklar.

Leta upp en valfri film om handledning, kommunikation eller ledarskap. Använd filmen för analys av en annan lärares ledarskap och kommunikation. Ett exempel finns nedan.

<https://www.youtube.com/watch?v=1rF7quSYYOM>

Styrdokument

Läroplan för grundskolan, Lgr 11 (2011). Stockholm: Utbildningsdepartementet www.skolverket.se

Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskolan, reviderad 2017, Gy11. Stockholm: Skolverket. www.skolverket.se

Skollag 2010:800. www.skolverket.se

Media

Andra filmer och poddar som på olika sätt knyter an till kursens innehåll.

Lärlabbet. (2019). Tv-program, Utbildningsradion.
<https://www.ur.se/nyalarare/category/ledarskap/>

Anna och Philips lärarpodd

Akademisk kvarten, podd

Pedagogik & Ledarskap, podd

Pedagogiskpsykologi, podd

Skolprat, podd

Bilaga 3: Ämnesdidaktiker

ÄMNESDIDAKTIKER I KPU/VAL/ULV VT-21

Matematik, Peter Frejd

peter.frejd@liu.se

Matematik, grundläggande färdigheter, Cecilia Sveider

Cecilia.sveider@liu.se

Naturvetenskapliga ämnen och teknik, Lars Björklund

lars.bjorklund@liu.se

Svenska, Suzanne Parmenius Swärd

suzanne.parmenius-sward@liu.se

Moderna språk och engelska, huvudansvarig Ann-Sofie Persson

Ann-sofie.persson@liu.se

Engelska, bedömning av texter, Lari-valtteri Suhonen

lari-valtteri.suhonen@liu.se

Samhällsvetenskapliga ämnen+ek, fi, ps, Agneta Grönlund

agneta.gronlund@liu.se

Slöjd och estetisk verksamhet, huvudansvarig Helen Gustafsson

helen.gustafsson@liu.se

Trä- och metallslöjd, Bo Hinnerson, Ulf Härdner

bo.hinnerson@liu.se

ulf.hardner@liu.se

Textilslöjd, Helen Gustafsson

helen.gustafsson@liu.se

Idrott och hälsa, Karin Bertills

karin.bertills@liu.se

Musik och bild, Margaretha Grahn

margaretha.grahn@liu.se

9KP101, 9KP202

Studenter i fristående kurs utan ämnesbehörighet

Tomas Widholm

Tomas.widholm@liu.se

Bilaga 4: Gruppkontrakt

Frågor att diskutera inför arbetet att skriva ett gruppkontrakt

Ett bra sätt att börja arbeta i en grupp är att gruppmedlemmarna gemensamt gör en överenskommelse, ett gruppkontrakt, om hur de ska arbeta tillsammans (Hammar Chiriac & Hempel, 2013). Kontraktet bör innehålla praktiska, konkreta frågor som rör samarbetet, och frågor som rör processen, det vill säga hur deltagarna vill att arbetet ska gå till. Det viktigaste med gruppkontrakt är att man börjar diskutera gruppens förutsättningar och hur gruppens medlemmar vill att det gemensamma arbetet ska genomföras.

Följande frågor kan vara bra utgångspunkter i diskussionen. Under var och en av de tre frågorna finns punkter som kan vara bra att beröra.

1. Vad ska vi göra (mål)?

- Vad varje gruppmedlem ska bidra med – (synliggöra olika förmågor)
- Ansvar för både det individuella och gemensamma arbetet
- Deltagande i olika delar av gruppens arbete

2. Hur ska vi arbeta för att nå dit (struktur på arbetet)?

- Förberedelser
- Arbetsfördelning
- Beslutsfattande – hur tar vi beslut?
- Arbetsroller (samordnare, ledare, sekreterare)
- Frånvaro – hur ska gruppen hantera frånvaro?

3. Hur vill vi att samarbetet ska se ut?

- Gruppklimat – tillåtande – våga uttrycka olikheter, våga säga ifrån eller säga till om man inte förstår
- Hur eventuella konflikter ska hanteras
- Återkoppling till varandra
- Utvärdering för att synliggöra vad gruppen gjort bra och vad som behöver bli bättre

Det gruppen tillsammans kommer överens om ska sedan formuleras till ett skriftligt kontrakt som gruppen är överens om. En kopia av kontraktet **läggs in på Lisam under samarbetsytan** i mappen för kursuppgift 1 **senast den 18/2 februari**.

Hammar Chiriac, E., & Hempel, A. (2013). *Handbok för grupparbete: Att skapa fungerande grupparbeten i undervisning*. Studentlitteratur: Lund.

Bilaga 5 Gruppindelning

OBS! Hör av dig till kursansvarig om ditt namn saknas på listan.

Mail	Efternamn	Förnamn	Grupp	Grupp Avatarsimulering 5 maj
Grupp 1				
nisab433@student.liu.se	Abdulaal	Nisreen	1	A
linbj172@student.liu.se	Björnsson	Linda	1	A
annen244@student.liu.se	Engström	Ann-Sofie	1	A
malgu925@student.liu.se	Gustavsson	Malin	1	A
micjo417@student.liu.se	Johansson	Michael	1	A
morma006@student.liu.se	Mattisson	Morgan	1	A
emipe525@student.liu.se	Persson	Emil	1	A
stest990@student.liu.se	Stendahl	Stefan	1	A
Grupp 2				
andab869@student.liu.se	Åberg	Anders	2	A
malbl137@student.liu.se	Blomkvist	Malin	2	A
vener141@student.liu.se	Eriksson	Vendela	2	A
inghe582@student.liu.se	Hedmark	Ingegård	2	A
maxka588@student.liu.se	Karjalainen	Max	2	A
frimu367@student.liu.se	Muistama	Frida	2	A
eliro885@student.liu.se	Rosén	Elin	2	A
thosv950@student.liu.se	Svensson	Thomas	2	A
Grupp 3				
annak073@student.liu.se	Åkerström	Annie	3	A
sanca765@student.liu.se	Callenås Östling	Sanna	3	A
katfl260@student.liu.se	Flink	Katarina	3	A
ahmhu480@student.liu.se	Hussien	Ahmed	3	A
sanko953@student.liu.se	Kozomara	Sanjin	3	A
annno342@student.liu.se	Norberg	Anna	3	A
annro651@student.liu.se	Roslund	Annika	3	A
cecto299@student.liu.se	Torkeli	Cecilia	3	A
Grupp 4				
mohal385@student.liu.se	Alami	Mohsen	4	B
andda690@student.liu.se	Dauksz	Andreas	4	B
pelfr448@student.liu.se	Friberg	Pelle	4	B
marid543@student.liu.se	Idlund	Martin	4	B
henli098@student.liu.se	Lind	Henrik	4	B
andny627@student.liu.se	Nyman	Andreas	4	B
elise484@student.liu.se	Sebelius	Noa	4	B
johva321@student.liu.se	van Gheel	Peter	4	B
Grupp 5				
henal348@student.liu.se	Alf	Henrik	5	B
johde094@student.liu.se	Delgård	Johan	5	B

marfr743@student.liu.se	Fridlund	Martin	5	B
matja237@student.liu.se	Jaktlund	Mattias	5	B
kajlu446@student.liu.se	Lundgren	Kaj	5	B
lenor700@student.liu.se	Orring	Lena	5	B
annsj324@student.liu.se	Sjösten	Anna	5	B
tanwa128@student.liu.se	Wahlberg	Tanja	5	B
Grupp 6				
toban778@student.liu.se	Andersson	Tobias	6	B
adiel940@student.liu.se	El Abboudi	Adil	6	B
torg684@student.liu.se	Grahnström	Torbjörn	6	B
matjo916@student.liu.se	Johansson	Matilde	6	B
simlu092@student.liu.se	Lundqvist	Simon	6	B
vikos530@student.liu.se	Österman	Viktor	6	B
brism574@student.liu.se	Smith	Brian	6	B
marwa718@student.liu.se	Wallin	Maria	6	B

Bilaga 6 Kommunikation i klassrummet, Jensen (2012)

Begreppslista

(Anja Thorsten, IBL, Linköpings universitet)

Sändaren: Den som förmedlar ett budskap, genom tex tal eller skrift.

Mottagaren: Den som tar emot budskapet.

Medkommunikatör: Sändare och mottagare i en ömsesidig kommunikation.

Uttryck: De ord, gester, ansiktsuttryck, tonfall mm som används i kommunikationen.

Medium: Hur uttrycket överförs, tex via tal eller skrift.

Verbal kommunikation: Kommunikation i form av ord, skrift och symboler.

Icke-verbal kommunikation: Kommunikation i form av gester, ansiktsuttryck, tonfall mm

Interaktion: kommunikation och samspel, både verbal- och ickeverbal.

Interpersonell kommunikation: Kommunikation mellan människor.

Intention: Avsikt, vad sändaren vill att kommunikationen ska leda till.

Osäkerhetsreducering: Kommunikationen syftar till att minska på det som är osäkert i det som kommuniceras och i relationen mellan de som kommunicerar.

Den sociala zonen, den personliga zonen och den privata zonen: Beskriver hur avståndet mellan de som kommunicerar påverkas av vilken relation de har till varandra. Ju närmre relation, desto närmre fysiskt avstånd.

Sociala regler: Det handlar om vad som är förväntat beteende i olika sammanhang. De sociala reglerna är ofta uttalade och uppmärksammas främst när de bryts.

Social penetrering: Den process när ett par eller en grupp lär känna varandra och kommer allt närmare varandra. Från att ha ytliga samtal, till att ha nära, intima, djupt personliga samtal.

Kommunikativ ackommodation: Hur vi anpassar vårt sätt att kommunicera. Det sker oftast genom att antingen bli mer lik den andre (konvergera) eller att bli mer olik den andre (divergera).

Turreglering: De signaler som de som kommunicerar sänder till varandra för att visa när de olika parterna ska prata.

IRE: Initiativ, respons evaluering. Läraren ställer en fråga, eleven ger svar och läraren värderar svaret.

Återkopplingsmarkörer: Att ge respons när någon talar i form av små ljud och nickningar mm. Markörerna visar att man är delaktig i samtalet. De kan också signalera om man håller med eller inte.

Emotioner: Olika typer av känslor och affekter. Inre, upplevda, emotioner är det som en individ känner och upplever inuti. Yttre, uttryckta, emotioner är det som syns utanpå via tex kroppshållning, ansiktsuttryck och språk. *Kongruenta emotioner* innebär att det finns en överensstämmelse mellan upplevda och uttryckta emotioner. Vid *inkongruenta emotioner* speglas inte de inre känslorna i det som uttrycks.

Emotionell smitta/ spegling: När vi påverkas känslomässigt av andras känslouttryck.

Emotionellt lärande: Ökad positiv inställning till lärandets innehåll

Kognitivt lärande: Ökat kunskap om det som lärs.

Formell organiserad grupp: En grupp som har tvingats samman, tex en skolklass.

Maktdistans: Hur nära den som har makt står sina gruppmedlemmar och hur makten utnyttjas.

Kooperativt lärande: Lärandet och kommunikationen sker i mindre grupper. Samarbete i mindre grupper.

Kolloborativt lärande: Lärarledda diskussioner i helklass. Samverkan i helklass.

Katederundervisning: Helklassundervisning och föreläsningar. Läraren pratar och eleverna lyssnar. Envägskommunikation.

Återkoppling: Kommentarer och respons på något eleven säger eller gör. Kan vara både positiv och negativ återkoppling. Behöver helst ske i direkt anslutning till uppgiften, vara beskrivande och precis samt ske med omtanke.

Multimodal kommunikation: Kommunikation där flera uttryck används, tex ljud, bild och gester samtidigt.

Modal densitet: Hur vi tar emot ett budskap beror på hur starkt budskapet framträder (förgrund) i relation till annat runt i kring (bakgrund). Den modala densiteten beskriver dessa samband.

Den högre ordningens frågor: Kognitivt krävande frågor som kräver betänketid.

Den lägre ordningens frågor: Enklare frågor som inte kräver så mycket tankeverksamhet.

Visualisering: Att med hjälp av bilder, modeller mm synliggöra komplexa och komplicerade sammanhang och företeelser.

Formell respektive informell kommunikation: I vilken grad kommunikationen är styrd av bestämda mönster, tex beroende på makt, plats och avsikt.

Deliberativ kommunikation: Diskussion och problemlösning i grupp där strävan är att belysa olika infallsvinklar och olika rimliga svar.

”Community of practice”: En grupp individer som ägnar sig åt samma sak och som skapar ny kunskap tillsammans. De deltar i samma praktik, vilket innebär att de finns i samma sammanhang och har liknande sätt att uttrycka sig och att vara.

Bilaga 7 VFU-uppgift

I kursuppgifterna i VFU ska studenterna relatera till tidigare kurslitteratur. För att underlätta för studenterna har kursansvarig för VFU sedanbett kursansvariga för 9KPA08 att lägga in frågorna som relaterar till kursen i studiehandledningen, se nedan.

VFU -UPPGIFT

Syftet med den skriftliga uppgiften är att utveckla förmågan att iaktta, beskriva och reflektera över den pedagogiska praktiken samt egen och andras undervisning och att använda och utveckla sitt yrkesspråk. Den bedöms och är därmed ett verktyg för examinator vid examinationen av den verksamhetsförlagda utbildningen. Uppgiften har sin grund i VFU-kursplanens mål och till kursen ”Att leda och handleda didaktiska processer” samt förbereder inför ”Den professionella läraren i en lärande organisation”.

Den skriftliga uppgiften är att reflektera kring planering och undervisning. Motivera och problematisera med hjälp av teoretiskt innehåll från kursen ”Att leda och handleda didaktiska processer” (om du läst/läser kursen ”Den professionella läraren i en lärande organisation” parallellt kan du gärna relatera till den i reflektionen kring utvärderingar). I din reflektion tas följande punkter upp:

- Beskriv hur du etablerar och upprätthåller: respektfulla relationer till varje individ, ett gott lärandeklimat, hållbara procedurer, regler och rutiner, förväntningar och motiverar eleverna, samt rimliga disciplinära interventioner.
- Reflektera kring vad som fungerade bra och vad du behöver arbeta vidare med för att utveckla ditt ledarskap i relation till aspekterna ovan.